

Dit is een podcast van De Nieuwe Oost | Wintertuin.

Welkom bij Radio Debuut. De online interview-avond in het kader van het Wintertuinfestival van De Nieuwe Oost | Wintertuin. In deze reeks worden kersverse debutanten geïnterviewd over hun debuten, het debuten in onzekere tijden en het belang van literatuur. In deze aflevering ga je luisteren naar Selm Wenselaers in gesprek met debutant Maxime Garcia Diaz.

Selm: Welkom bij Radio Debuut. Mijn naam is Selm Wenselaers en ik mag vandaag een debutant interviewen. Ik spreek vandaag met Maxime Garcia Diaz en zij debuteerde onlangs met 'Het is warm in de hivemind'. Ik geef graag meteen het woord aan Dominique de Groen, zij spreekt een laudatio uit. Daarna ga ik in gesprek met Maxime. Dag, Dominique.

Dominique: Hallo. Ik ben Dominique. Ik keek op voorhand al heel lang uit naar het verschijnen van 'Het is warm in de hivemind'. Vorig jaar had ik op mijn eigen DIY-label al een deel van de bundel gepubliceerd als chapbook: *Artificieel*. Dat vond ik echt, zonder overdrijven, de meest spannende poëzie die ik in tijden had gelezen. In 'Artificieel' is er een constante spanning tussen de glinsterende en onwerkelijke oppervlaktes van de popcultuur en het spektakel, maar ook iets heel sinisters en duisters en gewelddadigs bijna, dat daar onder broeit. En fragmenten uit tabloid-artikels worden even makkelijk in die tekst geïncorporeerd als flarden theorie en filosofie. Lindsay Lohan en Marie Antoinettes spoken zij aan zij door de tekst als een soort van kapotgevallen prinsessen. En die totaal oneerbiedige promiscuïteit waarmee verschillende werelden elkaar besmetten en elkaar invalideren als onkruid vond ik enorm fascinerend. En in 'Het is warm in de hivemind' komen veel van die lijnen terug, maar zijn ze uitgewerkt tot een heel complex geheel vind ik. Heel ambitieus en slim geconstrueerd. Maar toch ook heel wild en onvoorspelbaar en ik was best wel een beetje *blown away* toen ik het las. Ik ga niet proberen om het nu samen te vatten, mensen moeten de bundel maar gewoon lezen. Dus ik ga gewoon mijn eigen leeservaring proberen te evalueren. Ik heb de bundel ervaren als een soort van labyrint of een spookhuis, bijna, waar je continu heen en weer wordt geshift tussen verschillende lagen van de realiteit: droom, nachtmerrie, science fiction, het immaterieel digitale en het belichaamde, het cute en kwetsbare en soms bijna kinderlijke en anderzijds ook duistere horror. Waardoor je als lezer nooit helemaal op vaste grond bent, of weet wat je moet verwachten. En een van de dingen die ik het meest *impressive* vind is hoe Maxime een digitaal register heeft weten te vangen in gedrukte bundel. Onder andere door middel van emojis en een soort van *low res* afbeeldingen van het internet en linkjes en dat is echt niet evident om te doen zonder dat het geforceerd overkomt, maar hier is het gewoon super organisch. Het werkt ook heel goed, denk ik, in die soms bevreedende combinatie met dan die lichamelijke en viscerale passages. Over bloed en baarmoederslijmvlies en iemand die haar organen eruit kotst. Het is ook echt een bundel over lichamen en over vlees. En specifiek ook meisjeslichamen. Als deze bundel voor mij een labyrintisch spookhuis was, dan dwalen er door elke gang van dat spookhuis meisjes. Anorectische meisjes, verdrietige meisjes, waanzinnige meisjes, bloeddorstige en boosaardige meisjes, kwetsbare, eenzame meisjes, immateriële, digitale meisjes. En de bundel weet voor mij echt iets te vatten en weet ergens een vinger op een wond te leggen van hoe het voelt om een meisje te zijn in de 21ste eeuw. Maar tegelijkertijd – en dat is voor mij ook een grote kracht van de bundel – gaat het ook voorbij het louter omschrijven van die huidige ervaring van meisjes. De bundel voelt soms bijna aan als een ontstaansgeschiedenis van een *post-human* meisje van de toekomst dat geboren wordt – zoals in de bundel staat – diep in het systeemgeheugen. En zich voorbereidt op onzuivere taken aan de horizon. Het gedicht 'Superhuman woman' is bijvoorbeeld een wilde, girly, science-fiction *rollercoaster* van een tekst. Het gaat over Floor Wolkenveldt en zij is *not made of mud and cannot dream of returning to dust*. Een citaat uit *The cyborgmanifesto* van Donna Haraway, een filosoof, en in die tekst maakt Haraway vooral komaf met het idee dat er een soort van zuiverheid of puurheid is, of oorspronkelijke staat van heelheid waar we naar kunnen terugkeren. Dus het idee is dat we altijd al besmet zijn en altijd al hybride zijn en dat er geen rigide grenzen zijn tussen mens en machine. Ook in deze bundel wordt zuiverheid radicaal afgewezen. Het is juist uit besmetting en corruptie dat er nieuwe dingen ontstaan. Dus in die zin kan de veelheid uit de bundel nooit herleid worden tot een coherent geheel, soms komen er wel een paar draden even samen, maar het blijft een kluwe in plaats van een weefsel en *multiplicity* in plaats van een duidelijk afgelijnd lichaam. In die zin voelt de bundel voor mij soms ook heel punk aan, of meer specifiek dan cyberpunk. De klassieke

cyberpunk-held is vaak een heel mannelijke soort van trickster-figuur. Die zich al die eindeloze prikkels en hoeveelheden data en informatie die op ons afkomen probeert toe te eigenen en op die manier de systemen van cybernetische controle probeert te ondermijnen en saboteren. Dat is ook heel erg de vibe die ik krijg in deze bundel, alleen zijn de tricksters hier niet de mannelijke hacker-cowboys uit de romans van William Gibson maar zijn het meisjes in al hun kwetsbaarheid en onzuiverheid. Die maken van al die digitale narratieven en lichamelijke brokstukken een soort van monsterlijk assemblage. Ergens schrijft Maxime *girl babies glitch army*, dat vind ik een heel mooie samenvatting. Het is een soort van *girly* cyberpunk voor de 21ste eeuw. Dat is voor mij iets dat deze bundel ook heel bijzonder maakt, denk ik. Dat de gedichten geen genoegen nemen met alleen maar het in kaart brengen van de status quo, maar ook er voorbij durven kijken. Ik denk dat dat voor mij iets is dat poëzie in het beste geval kan doen. De horizon van het heden en van het denken openscheuren of openklauwen. In dit geval met roze glitternagels. Dat zijn zo'n beetje mijn gedachten over de bundel, ik ga eindigen met een vraag voor Maxime: voor mij zat er in de leeservaring soms iets heel dubbels omdat het enerzijds echt een wildgroei is van taal en beelden en referenties, fragmenten, citaten, en tegelijkertijd voel ik gaandeweg dat er onder al die veelheid – die heel spontaan overkomt – dat er een slimme opbouw inzit. Dat er echt wel bepaalde lijnen zijn die zich door de bundel heel ontwikkelen en dat er een interne logica is die vaak heel complex aanvoelt. Dus is mijn vraag: in hoeverre is die bundel waar je heel planmatig aan hebt gewerkt en echt op voorhand wist van 'daar moet het naartoe' of is het eerder gewoon iets waar je aan begonnen bent en dat gaandeweg is ontstaan met het idee 'we zien wel waar we uitkomen' of heb je gewoon gigantisch veel materiaal verzameld en ben je gaan puzzelen? Daar was ik heel erg naar geïnteresseerd bij het lezen.

Maxime: Dankjewel, Dominique. Het is echt heel erg mooi wat je allemaal zegt en ik heb zoveel bewondering voor jou dat het heel bijzonder is dat jij zulke mooie dingen zegt over mijn bundel. Maar om je vraag te beantwoorden: ik denk dat ik best wel intuïtiever en gevoelsmatige te werk ben gegaan dan je misschien zou denken, omdat het dus best geconstrueerde teksten zijn geworden. Maar ik denk dat het verzamelen van materiaal en het citeren en de veelheid... dat dat in het begin voortkwam uit een soort onmacht tegenover de lege pagina en een soort onmacht tegenover iets willen zeggen. Misschien doordat ik in verschillende talen schreef toen ik aan de gedichten in deze bundel begon, misschien ook andere redenen, ervoer ik superveel stress met het produceren van nieuwe taal. Dat heeft iedere schrijver natuurlijk, dat is een soort cliché van de lege pagina en het *writers block* en het beginnen. Maar dat ik dat probleem eigenlijk ben gaan oplossen op een gegeven moment door andere taal die al bestond te verzamelen en die bij elkaar te zetten, op een soort collage-manier. En dat ik, dat was misschien wel een heel artificiële stap, dat ik dacht: o, hier moet meer normale poëzie in, bijvoorbeeld. En dan schreef ik een stukje, soort van 'normale poëzie' in het Nederlands. Omdat ik dacht dat het anders niet mocht, ofzo. En dat het vinden van die taal die ik dan gebruikte, of het schrijven van nieuwe taal best wel vaak heel esthetisch, of gefocust op schoonheid, of wat ik dan mooi vond, of interessant, of dat ik niet eens zoveel bezig was met 'wat ben ik precies aan het zeggen met dit gedicht', maar meer met: wat vind ik cool? Waar ik me dan soms bij afvroeg of dat dan ook legitiem was, of ik gewoon pure vibes aan het verzamelen kon zijn. In plaats van een soort *actual* gedicht te schrijven dat ergens over ging. Dus eigenlijk, op zo'n gevoelsmatige en een beetje onmachtige manier begon het schrijven van de teksten in deze bundel. En op een gegeven moment, ik denk ook omdat andere mensen dan aan mij spiegelde waar mijn poëzie over ging... van 'o, het gaat altijd over het internet' of het gaat altijd over – het waren dan ook soms vrienden die dan zo 'haha, jij schrijft altijd over meisjes'. Dat ik zelf dan pas begon door te hebben wat de rode draden waren, of zo. En toen dan die meer ben gaan uitdiepen. En dat was eigenlijk heel leuk, omdat ik pas halverwege het schrijven van 'Het is warm in de hivemind' doorhad waar de bundel eigenlijk over ging. Daarvoor was ik vooral bezig met een soort vibe zoeken die ik cool of mooi vond. En soms was het best vaag wat ik probeerde te zeggen. Dus, bijvoorbeeld bij 'Artificieel', dat schreef ik tijdens een schrijfresidentie van De Buren in Parijs, dan moet je een vooropgezet plan aanleveren om op die residentie te kunnen gaan. Dat had ik ook, dat waren allemaal leuke ideeën over Parijs en 1968 en de stad, of zo. Maar toen ik daar eenmaal was wilde ik alleen maar naar Versailles en naar Disneyland en toen kwam dat gedicht dus voort uit een soort *desire*, of gevoelsmatig verlangen, in plaats van een intellectueel proces. Ik denk dat het bij mij meestal begint met gevoel en fascinatie en dan ga ik pas bedenken 'waarom' of wat ik eigenlijk ga zeggen, of zo.

Dominique: Ja, superinteressant. Merci.

Maxime: Ik vond het echt zo mooi! Je hebt al eerder over 'Artificieel' een stukje geschreven toen we de zine bij [XXX] hadden uitgegeven en toen vond ik het ook heel erg leuk.

Dominique: Heel graag gedaan. Ik ben heel blij dat ik dit mocht doen.

Selm: Heel veel dank, Dominique! Mooie woorden en ik spreek je later, ongetwijfeld. Maxime, wauw, je oren tateren waarschijnlijk. Ik begrijp dat jullie hebben samengewerkt voor die zine, wil je daar iets over vertellen? Wat was precies die samenwerking?

Maxime: Nou, Dominique en Arno van Vlierberghe hebben een label opgezet, volgens mij in 2016 net na de Trump-verkiezing, dat Marktcorruptie heet. Daarmee geven ze een soort van zine uit, of DIY-uitgaves, of chapbooks, of een soort kleinere uitgaves dan een hele bundel. Ik was al een hele tijd heel erg fan van Dominique en Arno, zwaar geobsedeerd met hun werk eigenlijk. Ik had dus dat hele lange gedicht geschreven bij de schijfresidentie en ik wilde er wat mee, dus ik heb het naar hun opgestuurd. Dat was heel spannend. Toen wilde ze het hebben en toen was ik heel blij.

Selm: Yes. Was dat de opstap naar deze bundel? Had je deze stap nodig?

Maxime: Nou, weet ik niet. Ik denk dat ik – want ik was toen nog niet echt aan het nadenken over een bundel – en, of misschien wel, maar vast wel. Het zal vast wel een beetje een opstapje zijn geweest. Van dat ik iets wilde maken wat je in je handen kon houden. Maar toen was ik nog veel meer bezig met gewoon iets maken met mensen die ik echt heel cool vond, en dan meer in het moment en minder op lange termijn aan het denken.

Selm: Precies, en je bent natuurlijk ook SLAM-poet, Nederlands kampioen van 2019, alweer. Hoe verhoudt de SLAM-poet tot de papieren dichter die je nu ook bent?

Maxime: Nou, dat is een hele goede vraag. En een waar ik ook veel over nadenk. Ik ben begonnen met optreden, omdat ik, eigenlijk... ik schreef toen gewoon voor papier. Zoals de gemiddelde 'normale dichter'. Maar het was een makkelijke manier om mijn teksten te delen met vrienden of andere jonge dichters van mijn studie. Zo ben ik een beetje een soort podiumdichter geworden, omdat het een heel laagdrempelige manier was om lezers, of nou ja, luisteraars te vinden. Toen heb ik ook wel in de tijd dat ik heel veel optrad en dat ik dus aan het NK meedeed, heb ik vaak moeite gehad met teksten... omdat je als je aan het optreden bent meteen reactie krijgt van het publiek en meteen voelt dat mensen erop reageren. En dat je dan dus ook minder snel minder *crowdpleasing* gedichten schrijft en deelt. Omdat je dan moet dealen met glazige ogen die je aanstaren. Terwijl, als je gewoon iets schrijft, hoeft dat niet. En tegen de tijd dat ik het NK had gewonnen was ik eigenlijk al klaar met de hele tijd optreden en wilde ik ook meer op het papier en publiceren. Toen was ik ook al bezig met gedichten zoals sommige die in de bundel staan. Die bijvoorbeeld bestonden uit de tekst van een internet-url. Dus dat je dan op het podium moet gaan zeggen h-t-t-p-s-:-/-/ blablabla. Dus dat voelde veel meer als papiergedichten dan als podiumgedichten. Omdat er meer gebeurde op de pagina.

Selm: Vond je het spannend om te debuten?

Maxime: Ja, echt heel erg. Ook omdat het best lang duurde, voor mijn gevoel. Ik vond eigenlijk dat na het NK: nu moeten de uitgevers wel op me af komen rennen. Dat bleek niet het geval te zijn. Dus dat was een beetje zo... hallo? En toen ben ik uiteindelijk zelf uitgevers gaan benaderen. Toen kwam de pandemie en toen is mijn boek een paar keer uitgesteld. Ik ben ook pas uitgevers gaan benaderen toen ik al helemaal mijn manuscript had. Dus ik was al een hele tijd klaar en het duurde maar en duurde maar. Het is gewoon heel spannend dat het dan vast staat en dat je er niets meer aan kan veranderen en dat mensen er iets van gaan vinden. Dat het ook niet zoals op het podium gewoon een moment is en als ze het dan stom vinden dat je het kan aanpassen de volgende keer. Dat kan niet meer. Dat vond ik heel spannend. Ik vond het vooral heel spannend wat mensen ervan zouden gaan vinden. Omdat ik al een hele tijd een soort van in de literaire

wereld rondliep en al een hele tijd had gezien hoe er boeken uitkwamen en hoe mensen daar dan wat van vonden. Dat vond ik heel spannend.

Selm: Ja. Ja, je zegt het: pandemie. We moeten het erover hebben. Want daardoor is het voortdurend uitgesteld, zeg je, ben je ook blijven schrijven dan? Is het heel erg daardoor veranderd?

Maxime: Nou, het zou oorspronkelijk in februari van dit jaar uitkomen. Toen werd het april, toen werd het juni en toen werd het juli. Het was al af, maar ik heb wel dingen nog veranderd. En ik ben wel blij met die dingen, dus het was ook wel, ja, wel fijn. Maar ik denk ook dat ik eigenlijk nog door had kunnen schrijven. En dat ik gewoon nu nog steeds aan 'Het is warm in de hivemind' zou kunnen schrijven. Dat het ook een beetje moeilijk was om het dan af te sluiten. Deze bundel voelde voor mij als een soort onderzoek naar iets wat ik nog wilde voortzetten, en wat ik ook kan voortzetten, maar niet meer voor dit boek.

Selm: Ja, heb je een volwaardige boekpresentatie gehad?

Maxime: Nee! Volgende week vrijdag! Ja, want dat zou toen in juli komen maar toen was er een coronascare.

Selm: Oh, precies. Ik weet dat bij dichters die boekpresentaties een heel gul moment zijn. Dat dan heel erg momenten zijn waarop je elkaar op het voetstuk plaatst. Is dat ook wat jij gaat doen?

Maxime: Ja, ik denk dat dat heel erg komt omdat dichters veel op podia staan, vaak. Maar omdat ik dus ook, voor mijn gevoel, al jaren aan het optreden ben en dus ook in een soort literair landschap rondloop. En al aan het wachten was om te debuten en dus al een jaar aan het nadenken was over wie ik dan zou willen uitnodigen. Dat ik het ook heel leuk vind om de mensen die ik heb ontdekt in die jaren- ja, het is gewoon heel erg leuk om een line-up te maken, om dan iedereen te kunnen verzamelen die je heel erg heeft beïnvloed en die je zo bewondert en die allemaal onderdeel zijn van het boek. Omdat ik ze heb gelezen en dingen van ze heb gejat.

Selm: Oh yes! Wil je een *shoutout* doen? Wil je een paar mensen-

Maxime: Nou, ik heb geprobeerd om niks letterlijk te jatten van Nederlandse dichters die op dit moment- Ik heb wel bijna, dat was wel grappig, omdat ik enorm fan ben van Dominique en ik weet 100% zeker dat ik niet dit boek heb geschreven als ik niet vijf/vier jaar geleden 'Shopgirl' zou hebben gelezen en daarna 'Sticky Drama' en 'Offerlam' had gelezen. Ik had wel een moment tijdens het schrijven. Ik leen dus heel veel tekst en heel veel taal, maar ik vind het wat anders om iets van Donna Haraway te lenen dan iets van een andere dichter in-. Maar toen had ik een zin in het gedicht dan Dominique noemde – *superhuman woman* – had ik zo'n zin over de rand van de geschiedenis en onkruid, en toen dacht ik 'jeetje, wat een mooie zin. Die heb ik echt niet zelf bedacht.' En ik dacht nog 'het klinkt ook helemaal niet als iets wat ik zou bedenken'. Toen las ik later 'Bacterial Girl' wat de zine was die Dominique had uitgegeven bij marktcorruptie wat later 'Sticky Drama', haar tweede boek, is geworden. Toen zag ik zo'n zin die precies ging over de stranden van de geschiedenis. Ik heb het toen wel veranderd, want het was *too much*. Maar dat is dus hoe alles zo doorsijpelt. Hoe ik een soort dingen reproduceer.

Sam: Aha, is er een soort erecode? Of mag je gewoon eindeloos... [geen audio]

Maxime: Ja, weet ik niet. Ik denk ook wel... ik vind dat het ook heel erg gaat over de bron, waar je het vandaan hebt. En of diegene bijvoorbeeld heel beroemd of rijk is en dus ook...

Selm: Dat je niet steelt van arme dichters?

Maxime: Ja, niet stelen van arme dichters. Maar ik heb wel vaak, soms wel eens gehad, ik denk eerder in Amerikaanse context, of met Engels werk – ik denk namelijk dat Amerikaanse dichters minder citeren dan hedendaagse Nederlandse dichters – dat ik wel eens heb gehad dat ze een zin heel erg mooi vinden of een

zin een soort van noemen en dat het dan niet mijn zin was, maar dat ik het uit een of ander artikel heb gehaald. Dat voelt dan wel een beetje ongemakkelijk of zo. Ik geloof ook niet zo in de cultus van originaliteit of de mythe van de individuele auteursgenie. Maar het blijft toch een beetje hangen dat gevoel dat als ik een zin heb *ge-repurposed* en iemand vindt die zin heel mooi, dat ik dan moet zeggen 'die heb ik niet bedacht hoor!' Dat heb ik gewoon gejat uit een artikel.

Selm: Heb je het omgekeerd al gehad? Dat een zin of gedachte van je-

Maxime: Dat, van mijn werk? Ja, een goede vriend van me Tijdelijke Toon – Charley Ranzijn – hij is ook voornamelijk podiumdichter en hij treedt heel veel op hier in Amsterdam en hij organiseert heel veel. Hij heeft een zin van mij geleend voor zijn gedicht, maar hij zegt het altijd erbij als hij het gedicht gaat doen. Of tenminste, ik weet niet of hij het ook zegt als ik niet in de zaal zit, maar als ik wel in de zaal zit zegt hij altijd dat hij die zin gestolen heeft. Maar ik had wel een keertje toen ik iets van 17 was, dat ik een gedicht op een forum had gepost. Ik wilde zien of je dat dan kon vinden via Google. Dus toen ging ik de tekst van dat gedicht intypen op Google. En toen vond ik het op een soort WordPress blog van een Canadees meisje die allemaal andere gedichten die heel anders waren, veel meer emo, die dat gedicht had gepost als haar gedicht. Al haar vrienden hadden erop gecommand van 'ooh, wat mooi' en toen was ik helemaal van slag. Toen ging ik een WordPress contactformulier invullen en toen hebben ze het weggehaald.

Selm: Ze hebben het weggehaald, inderdaad?

Maxime: Omdat ik me op mijn *intellectual property* had beroepen. Maar dat was ook omdat het hele gedicht er stond en ze het claimde als haar gedicht. Maar, ik weet niet of ik het nu... in andere contexten zou ik het niet erg vinden.

Selm: Precies. Hee, Maxime, zou jij iets anders kunnen zijn dan een dichter?

Maxime: Ik zou ook wel... ik ben ook taalleraar, soms, een beetje. Dat zou ik wel kunnen zijn. Maar ik zou ook heel graag lesgeven in poëzie. Dus dat heeft ook te maken met dichter zijn. Maar ik denk dat ik wel computerprogrammeur had willen worden, of gamedesigner, als kind. Maar dan had ik echt een heel andere route moeten nemen.

Selm: Hoe ben je überhaupt op deze route terechtgekomen? Wanneer ben je beginnen te schrijven?

Maxime: Ik schrijf mijn hele leven al. Ik ben al mijn hele leven bezig met verhalen verzinnen. En op de middelbare school schreef ik eigenlijk uitsluitend Harry Potter fanfictie. Dat is altijd de ontstaansgeschiedenis die ik vertel. En ik denk dat ik toen ook een soort onmacht had om – of een soort desinteresse – in het verzinnen van mijn eigen werelden en mijn eigen verhalen of personages. Dus in plaats van dat ik ben overgegaan toen op origineel proza van de fanfictie, ben ik gewoon overgegaan op poëzie toen ik zeventien was. En sindsdien ben ik niet meer... ik schrijf nog wel eens proza, maar vooral poëzie.

Selm: De onmacht om zelf eigen personage te creëren.

Maxime: Ja, ik denk dat... ik weet niet wat het was, maar ik heb... nu schrijf ik gewoon niet zoveel fictie dus ik weet niet hoe ik dat zou doen. Maar toen was ik gewoon niet zo geïnteresseerd in helemaal een eigen wereld maken en helemaal... eigenlijk vond ik het toen het leukst om eigen verhalen te verzinnen die zich dan in de schaduwen van een ander verhaal – namelijk het Harry Potter-verhaal – konden afspelen. Dus een beetje misschien hetzelfde dat ik nu in plaats van te gaan zitten en te beginnen aan een gedicht, citaten verzamel waar ik dan poëzie aan schrijf. Dat ik het makkelijker vind om ergens vanaf te kaatsen. Om ergens op te reageren, eigenlijk. Dan om vanuit het niets te ontstaan.

Selm: Je bent nu gedebuteerd en je krijgt recensies. Mensen vinden er dingen van. Vinden het over het algemeen denk ik heel goed, je krijgt veel positieve reacties. Welke reactie heeft dat bij jou dan weer? Hoe komt dat bij jou aan?

Maxime: Het is heel erg leuk. Niet alleen als het positief is. Maar het is heel erg leuk als mensen nadenken over wat ik heb geschreven. Het lijkt me het ergst als niemand er iets over zou zeggen, of niemand er iets over zou schrijven. Ik denk dat dat misschien erger is dan als mensen negatieve dingen erover schrijven, omdat het gewoon... voor mij voelt debiteren of een boek schrijven als je mengen in een gesprek dat al eeuwenlang aan de gang is, en hopelijk nog een lang blijft doorgaan. Als onze maatschappij blijft bestaan. En als je dan iets hebt gezegd in dat gesprek na eerst een hele lange tijd te hebben geluisterd, dan is het ook heel fijn als mensen reageren op wat je hebt gezegd. Ook als ze het niet met je eens zijn of wat je hebt geschreven slecht vinden. Dus dat is heel erg leuk. Gewoon puur het gehoord worden. Niet eens het begrepen worden, maar dat er een soort poging is om het te begrijpen. Maar het is ook wel indringend soms of confronterend, omdat poezierecensies of besprekingen, of eigenlijk alle literaire besprekingen, zijn altijd zo duidelijk en een beetje analyserend. En bij sommige recensies is het ineens... want de spreker van een gedicht komt natuurlijk niet per se overeen met de dichter en de dingen die beschreven worden in een gedicht komen niet per se overeen met wat de dichter voelt of meemaakt, maar sommige dingen trek je wel uit je eigen leven. Dan wordt het een aparte scène van jou, het staat op zichzelf. Als iemand daar dan iets over zegt en dat duidt en dat analyseert op een bepaalde manier, dan ga je dat toch terugvertalen naar die oorspronkelijke scène uit je eigen leven waar dat vandaan kwam. Dat vond ik soms best confronterend, of best heftig. Niet per se op een negatieve manier.

Selm: Het is ook, als je op het podium staat krijg je meteen die feedback ter plekke. Wat je al zei, die glazige... al dan niet glazige ogen waar je in kijkt. En nu gaat het via recensies, zijn er nog andere manieren waarop je in dialoog gaat met je lezers?

Maxime: Nou, dat is vooral nog steeds mensen na optredens die zeggen wat ze ervan vinden. Of mensen die berichtjes sturen met wat ze ervan vinden. En dan is het altijd ook het leukst... het is ook heel erg leuk als iemand heel positief is, als iemand zegt *i love it!* Dat is gewoon heel leuk. Maar het is nog leuker als iemand zegt wat ze er allemaal van vonden, wat ze er allemaal in zagen. Dus ja, ik denk dat dat de *main* manieren zijn waarop ik reactie krijg: via recensies, na optredens en berichtjes die ik van mensen krijg. Maar dat is wel heel bijzonder, dat mensen onafhankelijk van mij het boek aan het lezen zijn. Dat is ook anders dan het podium. Op het podium heb je zelf controle en bepaal je zelf wat mensen horen, maar dit boek is in de winkel en iedereen mag het kopen en niemand hoeft mijn toestemming daarvoor te vragen. En dat gaat gewoon buiten mij om of zo. Dat is heel gek.

Selm: Ja, is het gek? En is het ook eng?

Maxime: Ja, jawel. Je hebt echt veel minder controle. Ik had het vandaag over dat als je een boek uitbrengt, je op een gegeven moment gaat nadenken over literaire prijzen en nominaties en of je die krijgt of niet. En dat bij een poetry-SLAM ben je er de hele tijd zelf bij. Dus, heb je zelf totale controle over wat er gebeurt. En dat is heel eng, maar ook best wel fijn. En bij een boek is het gewoon van: je hebt gewoon een boek geschreven en de bedoeling van dat boek was niet per se om een prijs te winnen. Het was gewoon om dat boek te schrijven. Maar daar gaan mensen het wel beoordelen als... snap je wat ik bedoel? Bij het NK had ik echt zo mijn optreden gespist op dat ik wilde winnen, maar dit boek is gewoon mijn boek dat ik heb gemaakt omdat ik dit boek wilde maken.

Selm: En nu staat het op zich, nu moet je het inderdaad... je hebt het losgelaten, het is de wereld ingegaan. Het is in drie kleuren, ik heb de roze gekregen.

Maxime: Ja, er is een groene, een roze en een blauwe. Ik heb hier ook een roze liggen, maar ik heb ook de blauwe en de groene. De roze is tot nu toe het schaarsst, die is het moeilijkst te vinden.

Selm: Aha! Ik heb een schaars exemplaar. Dan ben ik er in een keer toch extra blij mee! Het is flauw om te vragen naar welke betekenis het allemaal heeft, he? Maar hoe nauw zit je op de vormgeving als schrijver? Want je bent natuurlijk op het podium heel erg bezig met dat medium, met dat overbrengen, je maakt ook theater... en wat betekent vormgeving dan voor jou?

Maxime: Nou, heel veel. Ik vind het niet een flauwe vraag, hoor, wat het betekent. Ik heb de drie kleuren niet zelf bedacht. Dat heeft de vormgever bedacht. Maar ik vond het uiteindelijk... dat is een beetje hetzelfde proces, dat ik pas naderhand bedenk wat het dan betekent. Dat het eigenlijk voor mij betekent dat er niet maar één officiële versie van het boek is. En wat ik ook leuk vind: op het internet kan je niet bestellen en een kleur kiezen, omdat je in de systemen van het Centraal Boekhuis niet kan differentiëren tussen die kleuren. Dit vind ik zo'n grappig en leuk feit. Dat dus in een soort van virtuele representatie van de fysieke objecten, is het dezelfde kleur, is het hetzelfde object. Maar in de fysieke werkelijkheid valt het eigenlijk uiteen in verschillende kleuren, verschillende versies. Dat is dus iets dat de vormgever had bedacht. Een hele goede en leuke vormgever van de Bezige Bij, Michaël Snitker. Maar ik was wel best een beetje een *controlfreak*. Ik had dit ook opgestuurd als manuscript met allemaal plaatjes erin. Later zeiden mensen: je moet het wel opsturen in Times New Roman 12, anders lezen ze het misschien niet eens. Ik dacht: maar ik heb het nu al opgestuurd, met echt 27 emoji's erin. Dus ik vond het best wel moeilijk om het los te laten en dat dan een professionele uitgeverij ook allemaal ideeën heeft over hoe het eruit moet zien. In mijn eigen gedichten kan ik alle lettertypes gebruiken die ik wil en plaatjes er doorheen gooien die ik wil en het kan allemaal heel DIY en precies mijn smaak. Maar een boek maken is natuurlijk een soort samenwerking met een bedrijf met ook allemaal mensen die allemaal meningen hebben. Dus ik heb best veel, denk ik, zelf bedacht. Ik heb ook het beeld op het omslag zelf gemaakt aan de hand van een afbeelding die ik waarschijnlijk niet had mogen gebruiken dus dat... maar het is wel heel leuk om dan samen te werken met een vormgever die dan visueel denkt. Dus die allemaal ideeën heeft die dan gewoon, ja, van die vormgevers-ideeën, dat is echt leuk.

Selm: Inspringen en ritmering in de tekst, in hoe dat die geplaatst is, zat je daar heel kort op?

Maxime: Ja, maar dat is ook... ik denk dat uitgevers daar wel aan gewend zijn omdat dat heel erg onderdeel is van de poëzie. Maar het is wel heel gek dat je dan bijvoorbeeld je gedicht moet aanpassen omdat de bladzijde niet eindeloos is. Dus dat je bijvoorbeeld een regel af moet breken ergens, omdat de pagina eindigt. Dat het niet meer alleen een inhoudelijke keuze kan zijn, maar een vormelijke.

Selm: Precies. Je hebt niet het gevoel dat je je ziel verkocht hebt? Of dat je compromissen hebt moeten sluiten?

Maxime: Nee, ik denk dat, juist omdat ik mijn manuscript had opgestuurd met allemaal plaatjes en gekleurde letters, dat... want je hoort wel eens over schrijvers – dichters denk ik minder – maar schrijvers in het algemeen die heel weinig inspraak hebben over hun omslag of over hun vormgeving. Ik had denk ik het tegenovergestelde. Ik had superveel inspraak. Misschien wel te veel soms. Maar misschien dat ik alvast door het opsturen van mijn manuscript als een soort festijn van kleurtjes en plaatjes, had ik al bijna aangekondigd dat het zo zou gaan. Dus hadden ze dat al een beetje geaccepteerd. Dus nee, ik heb niet het gevoel dat ik mijn ziel verkocht heb.

Selm: Het is een heel bezielde bundel. Het heeft mij ook opengescheurd. Nu leen ik dan weer een woord van Dominique, denk ik. En ik voel me ook onmachtig – dat is dan weer een woord van jou – bij momenten. Ik heb het even geprobeerd om het zonder schermtijd te doen, maar dat is dan weer niet de bedoeling, denk ik. Ik heb er op een bepaald moment vrolijk op los gegoogeld en die URL keurig overgetikt.

Maxime: O, wat leuk! Ja, dat is precies wat ik hoop. Dat je nieuwsgierig wordt, ik zou dat namelijk ook zijn.

Selm: Ja, want ik merk gewoon: een aantal van die referenties ken ik niet, heb ik niet, ga ik naar op zoek. En dan gebeurt er eigenlijk volgens mij ook, wat jij beschrijft als je maakproces, je blijft gewoon doorklikken. Dus ik ging altijd weer verder weg en moest dan weer terug naar het papier om daar weer aansluiting bij te vinden, maar ik kon eindeloos doorklikken. Ik vond altijd weer nieuwe ingangen en nieuwe inspiraties. Zoals Audrey Wollen, bijvoorbeeld, die bracht me dan weer naar Instagram en die had dan weer net een artikel geschreven, enzovoorts. Zo klik je vrolijk een eind weg.

Maxime: Ja, wat leuk!

Selm: Ja, want Audrey Wollen, en ook Dominique de Groen, het zijn allemaal generatiegenoten. Het zijn mensen die kort bij je zitten. Kan jij iets zeggen over... is er iets als een generatie, is er iets waar jullie....

Maxime: Ik denk dat... ik ben echt superveel – eigenlijk te veel – bezig met het concept van generaties. En ik ben heel erg gefascineerd met het idee van generaties, in het algemeen niet alleen van schrijvers. En ik denk dat ik zelf merkte dat het ineens in de *mainstream* is gekomen. Dat merkte ik, want ik zat tien jaar geleden superveel op Tumblr en als je dat deed kreeg je, ja ik weet niet. Dat is een beetje waar superveel internetcultuur van nu begonnen is. Daar ging het op een gegeven moment heel veel over millennials en boomers. En daarvoor hadden we het helemaal niet daarover. Het is net alsof millennials de eerste waren, dat het met de millennials opeens heel veel ging over generatie en de jonge mensen van nu en wat hen allemaal onderscheid van de oude mensen van toen. Of de jonge mensen van toen. Dat het nu zo'n heel rigide discours is geworden van: we hebben boomers, dan gen X, dan millennials, dan Gen Z, dan generation... etc. En dat er allemaal hele rigide karaktereigenschappen toegeschreven worden aan die generaties. Dus ik voel me heel erg onderdeel van een generatie, maar ook een soort hele *self aware* generatie en ook een beetje een artificiële generatie die gewoon bestaat omdat mensen hebben bedacht dat we het nu heel erg veel over generaties gaan hebben. Maar ik denk wel dat... literair gezien voel ik me in ieder geval wel heel erg onderdeel van een bepaalde generatie. Of misschien ook... ik vind het soms ook stom als het te veel op leeftijd gefocust is, alsof alleen twintigers interessante poëzie kunnen schrijven. Dat de nieuwe garde ook altijd de jonge garde moet zijn of zo. Maar, ik denk wel... ik zie tenminste veel dichters om me heen waar ik veel verwantschap mee voel en dezelfde fascinaties mee ervaar. Dat is ook een beetje – voor mij – het idee van een hivemind. Een collectieve intelligentie, of een soort samen nadenken. Ik vind het wel een interessante gedachte, hoe ik nu zou schrijven als ik nooit de boeken van Dominique en Arno, of Nadia de Vries, of andere dichters had gelezen. Want ik denk dat ik misschien meer dan andere dichters nog, dingen in me opneem en absorbeer. Ik denk dat ik totaal andere poëzie zou schrijven nu, als ik niet die generatie had gevoeld om me heen.

Selm: Je mengt van alle stijlfiguren, registers... je plukt uit van alles. Je bent, denk ik, ook heel politiek geëngageerd, dat weet ik wel zeker. En je gebruikt ook een bepaalde humor, die ik dan ironiserend zou noemen. Ik verdwaal daar soms. Ik vraag me af of dat een soort tussengeneratie – volgens mij schelen wij een halve generatie – is in die 'ironisering' van de popcultuur. Dat is ook deels je achtergrond, he? Je hebt *cultural analysis* gestudeerd. Je bent denk ik heel erg gefascineerd door die popcultuur. Hoe ernstig ben je daarmee? Met die popcultuur?

Maxime: Nou, ik hoop wel dat mensen, ook als er verwijzingen langs je heen gaan... een van de leukste dingen vind ik dat als mensen met wie ik veertig jaar verschil de poëzie mooi vinden, omdat dat voor mij betekent dat het niet alleen is dat je de Ariana Grande-verwijzing snapt en dat je het daardoor leuk vindt, maar dat er ook iets onder zit of zo. Dus ik hoop wel dat het niet alleen maar blijft bij... dat ik tegen meer mensen kan praten dan alleen mijn generatiegenoten. Maar dat lukt niet, ik snap ook wel dat het voor sommige mensen gewoon ontoegankelijk is. Maar ik denk dat ik popcultuur heel erg serieus neem en dat dat misschien ook komt doordat ik dus met die fanfictie... weet je hoe je *outdoorsy* kan zijn? Dat sommige mensen *outdoorsy* zijn en dat ze houden van *hiken* en kamperen? Ik was een heel *indoorsy* kind. Dus ik hield niet van *hiken* en kamperen, maar ik hield van media consumeren in mijn huis. Dus boeken lezen, computerspelletjes spelen, tv kijken. Dus dan wordt je wereld echt doordrenkt van allemaal fictie en allemaal popcultuur die even echt is als de echte wereld. Ik denk omdat ik zo ben opgegroeid, ik denk ook dat meer mensen dat hebben, dat daardoor zijn fictieve narratieven, een ook fictieve narratieven uit een soort van *lowbrow* bronnen, heel erg belangrijk voor me en heel erg echt en een soort ernstige zaak. Ook dingen die je serieus neemt, kan je om lachen, of kan je belachelijk maken, of kan je ironisch benaderen.

Selm: Ja, want zoiets als de *sad girl theory*, waar je ook een aantal verwijzingen naar maakt, wat betekent dat precies voor jou? Hoe zie jij dat?

Maxime: Dat was echt *the bane of my existence* in 2016. Dat is dus Audrey Wollen die... zij heeft nooit een boek geschreven volgens mij, of überhaupt een artikel erover waarin ze het echt uiteen zet. Maar ze deed dat allemaal op Instagram met posts. Het was het idee dat het uitdragen of het uitleven – ik ben er een beetje *rusty* op, maar ik heb er een hele scriptie over geschreven dus toen zat ik er echt heel erg in – maar het uitdragen of uitleven of het *enacten* van verdriet of woede, maar vooral verdriet en pijn, door een meisje of een vrouw. Dat dat [het uitleven] kan dienen als een soort verzet, of een soort strijd. Omdat het het patriarchale geweld, of patriarchale onderdrukking blootlegt die dat verdriet heeft veroorzaakt. Vroeger kon ik het een stuk bondiger uitleggen, maar het is bijvoorbeeld onderdeel van die... het is ook in gesprek met een veel grotere tendens in de feministische theorie in bijvoorbeeld de 20ste eeuw van bijvoorbeeld *the mad woman*. Zoals *the mad woman in the attic* van Jane Eyre. Het idee dat die *mad woman* in de literatuur ook symbool staat voor een soort feministisch verzet, maar een heel onmachtig en heel verwrongen verzet. Een heel duidelijk voorbeeld daarvan is een interpretatie van anorexia als cultureel fenomeen. Los van dat het een hele nare en dodelijke ziekte is, is het een cultureel fenomeen, waarin meisjeslichamen... net als op meisjeslichamen het geweld van dat patriarchaat wordt geschreven, door het zichtbaar te maken op een soort extreme manier. Is dit volgbaar?

Selm: Absoluut, ja. Het duiden van die onmacht, door net het zichtbaar te maken.

Maxime: Ja, en er zijn ook heel veel critici op dit hele discours omdat Audrey Wollen... hoe zij praat over figuren uit de geschiedenis zoals Sylvia Plath of zo... het kan ook werken als een soort verheerlijking van dat verdriet en dat is natuurlijk heel snel een risico. Een verheerlijking van hele nare situaties. Er zijn ook feministische theoretici die zeggen: ja, maar dit is een hele mooi metafoor, maar uiteindelijk zijn het wel gewoon vrouwen die doodgaan of gek worden of *whatever*. Dus dan kan je ze wel als een soort mooi cultureel figuur beschouwen, maar het zijn ook echte lichamen die echte levens leiden en daaraan ten onder gaan. Maar ik vond dat... ja vooral een paar jaar geleden dat ik echt in de ban was van *the sad girl of the mad woman* en dat is heel erg in deze bundel terechtgekomen.

Selm: Jazeker. Het is niet dat er een eigen persoonlijke onmacht uitspreekt, maar je wil wel duidelijk ergens ruimte voor maken. Je claimt wel een plek voor een bepaald andersoortige vrouwelijkheid, een kwetsbaarheid, een naïviteit, misschien zelfs... klopt dat?

Maxime: Ik denk wel dat, bijvoorbeeld *the sad girl theory*... toen Audrey Wollen dat heeft ontwikkeld, dat het heel erg zo'n reactie op een soort *girlpower-feminism* of een soort "rwa rwa rwa" zeg maar, wat we nu zouden noemen *the girlboss* of Sheryl Sandberg die zegt "*lean in*". Dat Audrey Wollen toen zei: ja, dat er destijds heel erg zo'n tendens was om te zeggen 'o, it's so cool and fun to be a girl and girlpower and blablabla'. Dat zij dan zei: '*but it isn't really cool and fun to be a girl, it's actually an experience of terrifying alienation*'. En dat is heel dramatisch en heel intenst, dat trekt me ook wel aan. Maar ik denk dus dat... waar Dominique het over had, het proces van corruptie of besmetting, onzuiverheid is echt super belangrijk voor me. Dus ik ben ook niet... ik denk ook dat dat voor mijn idee van vrouwelijkheid of feminisme ook heel belangrijk is. Het is moeilijk om dit precies te verwoorden, maar dat ik niet per se geïnteresseerd ben in een soort van 'dit is *empowering* voor vrouwen' of 'dit is niet *empowering* voor vrouwen' maar meer gewoon het idee van het vrouwenlichaam dat in die kluwe zit van *empowerment* en het patriarchaat en... al dat alles. En sowieso lichamen. Niet alleen vrouwenlichamen. Die een soort van *entangled* zitten in al die systemen en al die normen. Dat ik niet per se geïnteresseerd ben ik daaruit komen, omdat ik niet echt geloof dat dat kan. Maar binnen die besmette ruimte betere omstandigheden creëren of betere verhalen misschien eerder. Snap je wat ik bedoel? Je kan dat niet oplossen. Of je kan het niet wegmaken, het is er al en je... het heeft ook iets te maken met dat je als meisje niet echt... dat als je je conformeert aan schoonheidsidealen dan conformeer je je, maar als je expres niet conformeert dan conformeer je je eigenlijk ook. Er is eigenlijk *now way out* in die zin. Dus dan kan je beter daar gewoon blijven en daar op dat punt iets proberen te vinden.

Selm: Het doet me ook heel erg denken, nu je er zo over verteld, aan het boek van Helena Hoogenkamp, ik weet niet of je dat gelezen hebt. Ik vond het ook een heel beklemmende leeservaring om vanuit dat perspectief van jonge vrouwen, meisjes, te kijken naar hoe die wereld functioneert. Die zoveel malen

complexer is dan zoals ik het heb beleefd. Die beknelling, die voelde ik opnieuw. Die overspoeling van inderdaad al die beelden die op je gekleefd worden, die op je geplakt worden, dat zelfbeeld dat daar ook onder lijdt en onder kreunt.

Maxime: Ik vind die beknelling ook iets moois. Er is voor mij heel erg een verschil tussen wat een comfortabel leven is, of wat fijn en goed is in het leven, en wat ik mooi vind, of esthetisch, interessant of fascinerend vind, voor kunst of poëzie. Dus juist die beknelling en juist die onmogelijke posities spreken me dan heel erg aan, of die hebben dan iets... ook al is het niet moreel goed of niet ethisch goed of emotioneel goed, kan het wel esthetisch goed zijn of interessant of mooi.

Selm: Wil jij iets voorlezen, Maxime?

Maxime: Ja, ik zal dan wel gewoon die ene voorlezen met Audrey Wollen er in, omdat we het daar de hele tijd over hebben.

**mad girl theory, or: audrey wollen never answered my email :(
after Allen Ginsberg**

Audrey schrijft:
*every time you slice into the canon
girls rush out like ghosts
to write about them is an experiment*

*in decentralized focus, fragmentation
spacious affection, floating hearsay*

non-linear girl-history

ik zag de beste meisjes van mijn generatie
vernietigd door verdriet

ze spoken door mijn hoofd misschien is dit gotiek
een krakend landhuis belegerd door geesten
bloated with more bodies than a porn video warehouse
Sylvia schrijft: *it was a queer, sultry summer
the summer they electrocuted the Rosenbergs*
in augustus 2017 steeg het zelfmoordcijfer onder Amerikaanse
tienermeisjes tot het hoogste in veertig jaar (*it was a queer, sultry
summer*) ongeveer vijftien Nederlandse vrouwen overlijden elk jaar
aan anorexia
ik zag de beste meisjes van mijn generatie
hongerend, hysterisch, naakt

ze zweven over steden in elektrische korsetten
met kapotte hersenkwabben
ze zwerven door de lange gangen van het internet
transformeren in hypersex zoeken veilige verbinding
via Frankrijk, soms Duitsland algoritme fluistert in haar oor
als ze haar eigen tepels aanraakt dit is kapitaal en het is een wapen
en het kan je steken en het kan alleen maar tegen je

*the mermaid told me I was growing crooked
the mermaid told me the seaweed was crackling*

*and that my limbs should be shackled like a prisoner
or else drawn & quartered & scattered through the coral reef
to serve as warning for the next little girl
that sinks*

ik zag de beste meisjes vernietigd door waanzin
er was een meisje dat elektroconvulsietherapie kreeg
in een ziekenhuis en precies op de juiste, cinematografische manier
stuiptrekte er was een meisje dat haar zakken vulde
met stenen en de rivier in liep er was een meisje
met haar hoofd in de oven er was een meisje
er is altijd een meisje er zal altijd een meisje zijn
dat stuiptrekt

*the mermaid said
describe yourself in one word*

*I said maybe
I said mercury
I said girl
I said "a burgeoning and interdisciplinary field of critical girlhood
studies"
I said human
I said person
I said person question mark
I said mutation
I said disorder
I said diagnosis
I said eating disorder not otherwise specified
I said personality disorder not otherwise specified
I said not otherwise specified
I said person exclamation mark*

Andrea schrijft

*I'll define as female
any psychic operation
in which the self is sacrificed
to make room
for the desires of another*

er is altijd een meisje dat bij de h&m werkt
en zij is altijd eigenlijk een mythisch wezen
je kijkt op haar neer maar elk meisje dat bij de h&m werkt
is een mythisch wezen in mom jeans elk meisje
dat bij de h&m werkt is een zeemeermin een weerwolf
een basilisk een chimaera ooit was ik een meisje
dat bij de h&m werkte en pulkte ik aan de korsten
op mijn roestende scharnieren

*I said girl
I said woman
I said girl
I said not yet*

I said mercury
I said a clinical lesson
I said the salpetrière
I said dora
I said coppélia
I said galatea
I said kardashiana
I said psychodrama
I said girl
I said sorry the snow melted on my cheek when my eyes were black
discs and purple heart punches and I couldn't see the horizon through
these powdered freak fires, marie-antoinette rode the train with me,
held my spider-hand and promised we would get home safely but then I
sadcounted myself all along the amstelkade and no french queen
could keep my head from rolling and no one can stop that boulder from
rolling back down and splashing into the mercury-poisoned creek

ik schrijf mijn aanklacht met zwarte nagellak
spijker haar op de deur van de ziekenhuiskamer
ik heb een hamer gevonden en het is tijd om te verbrijzelen
ik heb beschermengelen en ze hebben allemaal lang haar
ik heb beschermengelen en ze hebben roodgelakte nagels
ik zie de beste meisjes van mijn generatie
vernietigd en verbrijzeld en onoverwinnelijk
want dat wat nooit bestond kan niet kapot
misschien is dit gotiek
misschien is dit science fiction
misschien is dit een sprookje
misschien is dit een stille, zachte revolutie

I said girl
I said untethered
I said human
I said horror
I said girl
I said girl
I said girl girl girl girl girl girl girl girl girl girl girl girl
I said rage
I said ruin
I said mortification
I said now the deeds of the flesh are evident, which are:
immorality, impurity, sensuality, idolatry, sorcery, enmities,
strife, jealousy, outbursts of anger
I said fifty shekels of silver
I said will not inherit the kingdom of god
I said will not dream of returning to dust
I said write your name in father-hate
I said I have rescued my father and made him a girl
I said when I inherit the world I will devour her
I said when I devour the world I won't purge
I said devour the world
I said world
I said body
I said image

I said text

I said girl

Ik wil dromen dat het ochtend is
en dat het dan ook ochtend is

en dat de wereld geen gevaar is
maar een zachte moederadem
en dat ik niet bang ben
maar gevaarlijk
dat ik tanden heb
dat ik bijten kan

Picasso schrijft

*Dora, for me, was always a weeping woman, because women are
suffering machines*

Audre Lorde schrijft

*feelings were expected to kneel to thought as women were
expected to kneel to men*

het mooie meisjes groeit verwrongen
groteske rozen - genetische manipulatie
een verhaal van mutatie en onkruid

in dit verhaal marcheren we door de straten
hand in hand, onze psychiaters aan de ene kant
onze moeders aan de andere
van onze zusjes leren we mascara op te doen
en nu sabelen we steden neer
met onze kleverige wimpers onze ogen
als spinnen

we hebben onze tanden geslepen
door een langemannenschedel
tussen onze kaken te vermorzelen
we hebben de kleine brokjes met aioli
geserveerd als borrelhapjes oude vrouwtjes
hebben ervan gegeten
we hebben er een horecaconcept van gemaakt
en dat shoppen we nu rond wie is je doelgroep
vraagt een marketeer

iedereen die wel eens 's nachts alleen
op straat is geweest
en bang was
zeggen we

ik ben geen lange man
maar ik heb scherpe zintuigen
en onder mijn huid pruttelt eruptie

ruik je het, de zwarte nagellak?
dit is de beving van een aarde
die altijd al moeder was niet vader

dit is klauwtjes begraven in trillend
langemannenvlees dit is het ontwaken
van een zachtaardige vulkaan
als je ons aanraakt kleeft er witte mascara
aan je vingers melkachtig en glimmend
de catastrofe rekt zich gapend uit
opent haar ogen
hoor je het ritselen van vleugels?
ruik je het, de zwarte nagellak?

finally
I said my name

*and at that the mermaid laughed until her scales burst open
raining sandy blood and a cascade of glittery plastic sequins
down on me her mouth ripped into a glasgow grin her eyeballs
bulged and quivered she laughed until she cried until she cried
for seven years until the ocean had been swallowed and regurgitated
as her tears so that for the rest of the world's short feverish life
small children swam in girl tears and didn't even know*

I said goblin

but nobody was around to hear

de mooie meisjes
liggen als slangenhuiden
de schillen van gepeld fruit
op het universiteitstoilet

en er zit iets in mijn zak
tussen het maandverband
de lippenstift
tussen het rotten
van de rozenblaadjes

kijk, het is zwart gelakt
en glanzend
en het ruikt naar kentering

Selm: Dankjewel, Maxime! Je hebt niet gezocht aan het begin. Meestal als je op het podium staat hoor ik je heel luid zuchten.

Maxime: Om de een of andere reden ben ik altijd buiten adem. Ik denk ook door zenuwen als ik op het podium sta, maar ik denk ook... ik rook al best lang en ik denk dat ik gewoon heel slecht ben in mijn ademhaling reguleren dus ik moet altijd even zuchten voordat ik begin.

Selm: O, let op! Straks is het je boekpresentatie! Wat ga je dan voorlezen?

Maxime: Ik denk die [gedicht hierboven] en een andere die 'wavy' heet, maar ik ga heel erg mijn best... want veel van deze gedichten die kende ik vroeger uit mijn hoofd en dan kon ik het voordragen op de manier die ik het fijnst vind om te doen. Uit mijn hoofd. Maar ik heb ze dus nu allemaal in een boek gezet,

in een soort *final form* en die ken ik niet uit mijn hoofd. En die wil ik graag ook uit mijn hoofd kennen, dus dat ga ik proberen.

Selm: De aankomende dagen. Ik begrijp dat je best druk bent, met promoten, met optreden nog?

Maxime: Ja, best wel. Ja, niet *insane*. Maar wel druk. Ik hou er niet zo van om druk te zijn.

Selm: Nee, precies. Je bent een indoor-type zei je al eerder. Wanneer kan je weer gaan *indooren* en gaan schrijven?

Maxime: Schrijven? Dat is een hele goede vraag. Weet ik niet zo goed. Ik denk dat ik in het voorjaar even een periode moet inplannen waarin ik rust heb en rust aan mijn hoofd ook, want als je zo als een professionele schrijver bezig bent, dan ben je ook snel alleen maar voor opdrachten aan het schrijven of met optredens bezig. In plaats van dat je in stilte, indoors, iets kan laten ontstaan alleen maar omdat je dat wil schrijven. En niet omdat iemand je heeft gevraagd of je iets kan schrijven voor een themanummer, weet je? Dus dat moet ik even inplannen.

Selm: In reactiestand staan. Ik gun je heel veel indoor-tijd tussen het optreden en het promoten door, je hebt een prachtige bundel geschreven. Ik ben me meer dan ooit bewust geworden van dat ik zelf ook deel van een generatie ben. Wel van die *spoiled* generatie die dacht dat het einde van de geschiedenis was aangebroken. Daar rouw ik nog elke dag om. Dat de wereld toch gewoon complex is en altijd complex zal blijven en dat dat eerder te *facen* is dan te ontkennen. Dank, voor het gesprek ook. Volgende week zie ik Lisa Weeda. Zij debuteert ook. Ik ben benieuwd, heb jij een vraag voor Lisa?

Maxime: Ooh! Nou, ik denk wel. Ik heb Lisa ook best vaak zien voordragen. Ik weet dat nu haar roman heeft geschreven en ik vraag me af hoe zij aankijkt tegen voordragen versus schrijven op papier of gelezen worden op papier en vooral of dat dan anders is met fictie of proza... ja, hoe ze daar tegenaan kijkt.

Selm: Oké. Top! Ik neem de vraag mee. Heel veel dank, veel plezier op je boekpresentatie!

Maxime: Heel leuk! Heel leuk gesprek! Dankjewel.

Selm: Tot ziens!

Je luisterde naar Radio Debuut waar Maxime Garcia Diaz werd geïnterviewd door Selm Wenselaers. Op 11 en 18 november zijn er nog twee opnames, waar je online live bij kunt zijn. De volgende is met Lisa Weeda, die onlangs debuteerde met haar roman 'Aleksandra'. Kijk voor meer informatie op Wintertuinfestival.nl. Dit was een podcast van De Nieuwe Oost | Wintertuin. Volg ons via jouw favoriete podcast-app voor meer podcasts over verhalen, literatuur en schrijven. Tot de volgende keer!